Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler

T.C. Başbakanlık Genelgesi - Tasfiye İşleri Döner Sermaye İşletmeleri Genel Müdürlüğü - Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler

T.C. BAŞBAKANLIK Gümrük Müsteşarlığı Tasfiye İşleri Döner Sermaye İşletmeleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.1.GÜM.0.10.00.02/020-2967 **Konu :** Tütün, tütün mamulleri ve alkollü içkiler

24.07.2008/02967 GÜMRÜK MUHAFAZA BAŞMÜDÜRLÜĞÜNE

4458 sayılı Gümrük Kanunu ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu kapsamında tasfiyelik hale gelen tütün, tütün mamulleri ve alkollü içkilerin tasfiyesiyle ilgili olarak Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılığı Makamından alınan 18.07.2008 tarih ve 2008/5 sayılı onayın bir örneği ilişikte gönderilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Nuriddin DÖNMEZ Genel Müdür

EK: Onay örneği (4 sayfa)

DAĞITIM: Tasfiye İşletme Bölge Müdürlüklerine Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlüklerine

---

T.C. BAŞBAKANLIK Gümrük Müsteşarlığı Tasfiye İşleri Döner Sermaye İşletmeleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.I.GÜM.0.10.00.02/ **Konu :** Tütün, tütün mamulleri ve alkollü içkiler.

Onay No: 2008/5 **DEVLET BAKANLIĞI VE BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI MAKAMINA (Sn. Hayati YAZICI)**

4458 sayılı Gümrük Kanunu ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu kapsamında tasfiyelik hale gelen tütün, tütün mamulleri ve alkollü içkilerin Tasfiye Tüzüğü hükümlerine göre tasfiyesinde, 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun, 4250 sayılı İspirto ve

İspirtolu İçkiler İnhisarı Kanunu ve 4733 sayılı Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Genel Müdürlüğünün Yeniden Yapılandırılması ile Tütün ve Tütün Mamullerinin Üretimine, İç ve Dış Alım ve Satımına, 4046 sayılı Kanunda ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile getirilen düzenlemeler neticesinde tereddüde düşülmesi üzerine, Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumundan uygulamaya yön vermesi için muhtelif tarihlerde görüş istenilmiştir.

Anılan Kurumdan alınan görüşlerde özetle;

-19.03.2004 tarihli yazılarında, ekspertiz sonucu orijinal menşeli ve güvenli olduğu belirlenen tütün ve tütün mamullerinin sadece yeniden ihraç amaçlı, alkollü içkilerin ise öncelikle yeniden ihraç amaçlı, bunun mümkün olmaması halinde yurt içi üreticilerine veya ithalatçılarına satış suretiyle tasfiyeye tabi tutulabileceğinin düşünüldüğü,

-06.04.2004 tarihli yazılarında özetle;

Her bir cins ürün analizi için üç grup ve marka bazında 15 litreden fazla örnek hazırlanması,

Personel görevlendirme ve analizlerin kamuya en az “bir milyar TL” maliyet getireceği gerçeğinden hareketle ekspertizi talep edilecek ürünün piyasaya satış fiyatı üzerinden toplam bedelinin “marka bazında iki milyar TL’den fazla” olması,

Üretim tarihi, dolum tarihi, ihraç edildiği ülkeden yükleme tarihi, gümrüklü sahaya indirilme tarihi, el konulduğu tarih şeklinde öncelik sırasına göre belirlenen en eski tarih bazında en çok bekleme süresinin içki türlerine göre 4 ile 18 ay aralığında kalması,

Ürünlere ait bilgi ve geçerli belgelerden, ürünün nerede ve hangi teknik özellikler bazında üretildiğinin yeterince anlaşılması, bilgi ve belgeleri yeterli olan ürünler için ekspertiz yapılması,

Ürün ambalajında görünür kusurların (toz, tortu, ürün rengi değişmesi, hasarlı ve kirlenmiş iç ve dış ambalaj vs.) bulunmaması,

şeklinde özetlenen özelliklerin varlığı durumunda ekspertiz yapılmasının rantabl olacağı, bu ilkeler göz önünde bulundurularak Kurumlarına ekspertiz talebi iletilmesi,

-30.09.2004 tarihli yazılarında, Türkiye’de üretimi olmayan veya ithalatı yapılmayan alkollü içkilerin sadece yeniden ihraç amaçlı satışının yapılması, imha edilmesi gereken alkollü içkilerin

ise alkolünün geri kazanılması işleminin sadece Bursa'daki Tarımsal Kimya Teknolojileri San. ve Tic. A.Ş,'de yapılabildiği,

-16.07.2007 tarihli yazılarında;

Tasfiye sürecine giren alkollü içkilerde öncelikli sorunun orijinal ve/veya güvenli olup olmadıklarının belirlenmesi aşamasında yaşandığı, bunun tespitinin hem teknik açıdan hem de fiili uygulamanın sağlanması açısından çözümü oldukça zor bir konu olduğu,

Zira birbirinden farklı şahıslarda ve farklı zamanlarda kaçak zannı ile el konulan alkollü içkilerin birbirine karışmadan teslimi ve muhafazası işlemlerinde zorluklar yaşandığı gibi, bu ürünlerin aynı kişi veya olayda el konulan, aynı marka, aynı ambalaj hacmi, aynı alkol derecesi, aynı üretim tarihine sahip ve aynı parti/seri nolu olanlarının bir parti teşkil edecek şekilde diğerlerinden ayrılarak bir araya getirilmesinin çok zor olduğu, bu mümkün olsa dahi, aynı parti bazında birleştirilebilen ürünlerin sayısı genellikle bunların orijinal ve/veya güvenli olup olmadıklarının tespiti için bir şahit ve bir analiz için örnek alınmasını mümkün kılmadığı veya partideki toplam ürünün satışından elde edilecek gelir o partiden alınan örneğin analizi için harcanacak gideri dahi karşılamadığı,

Kaldı ki, bir parti teşkil edecek şekilde diğerlerinden ayrılarak bir araya getirilmeden, kaçak zannı ile el konulan alkollü içkilerin orijinal ve/veya güvenli olduğunun tespit edilmesi analiz suretiyle mümkün olamayacağından, dış görünüm incelemesi suretiyle bu ürünlerin güvenli olduğu yönünde verilecek ekspertiz raporlarına dayanılarak devlet eliyle bu ürünlerin satışının, kamu sağlığı açısından büyük bir risk teşkil edeceği,

Yabancı menşeli alkollü içkilerin yurt içinde piyasaya arzı ile ilgili olarak, gerek 5179 sayılı Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun ve ilgili ikincil düzenlemelerde, gerek Kurumları mevzuatında ve gerek tüketici hukuku bağlamında Sanayi ve Ticaret Bakanlığı mevzuatında "Türkçe Etiket" veya asgari Türkçe bilgileri içeren etiketlerin alkollü içki ambalajlarında bulunması gerektiği, halbuki TASİŞ tarafından piyasaya arz suretiyle tasfiye edilen alkollü içkilerde bahsi geçen mevzuat hükümlerinin yerine getirilmesinin mümkün olamadığı,

Öte yandan, Gelir İdaresi Başkanlığınca uygulamaya konulacak bandrol uygulamasına yönelik Tebliğlerde TASİŞ'e de yer verildiğinden, bu anlamda TASİŞ'in satışa sunacağı ürünlerde

Kurumlarının da gözetim, denetim ve uygunluğunu ifade eden bandroller yer alacağından; etiketleme ile ilgili mevzuata uygun olmayan ve orijinal ve güvenli olduğu konusunda Kurumlarınca tespit yapılmayan alkollü içkilerin Kurumlarının da gözetim, denetim ve uygunluğunu ifade eden bandrolleri taşımak suretiyle TAŞİS tarafından satışa sunulmasının uygun olmayacağı,

Sözü edilen tüm bu hususlar ile Tasfiye Tüzüğünün 9/d, 18, 22 ve 25 inci maddeleri birlikte göz önüne alındığında, Gümrük Kanunu ve Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu çerçevesinde tasfiye sürecine girmiş olan alkollü içkilerin;

Aynı kişi veya aynı olayda el konulma, aynı üretim tarihi ile aynı parti/seri numarasına sahip olma gibi unsurlar göz önüne alındığında, bir parti bazında birleştirilebilmeleri mümkün ise, bu partideki alkollü içki sayısının fazla olması nedeniyle kamu adına harcanan emek-zaman ve elde edilecek gelir dengesi açısından ülke ekonomisine kazandırılması gerektiğine kanaat getirilebileceği hallerde, Kurumlarınca da gözetim, denetim ve uygunluğu ifade eden bandrollerin bulunması gerekeceğinden, bu ürünlerin orijinal ve/veya güvenli olup olmadığının tespitine yönelik ekspertiz işlemleri Kurumları tarafından yapılmak kaydıyla, daha önce belirlenen ilkeler çerçevesinde alkollü içkilerin tasfiye edilmeleri,

Parti bazında birleştirilemeyen veya bir parti bazında birleştirilmesine rağmen muhafaza, ekspertiz, analiz, nakliye vb. işlemler için harcanan emek ve zaman karşılığında elde edilecek gelirin orantılı olmadığı hallerde, ülkemize ithalatı bulunsun veya bulunmasın öncelikle alkol geri kazanımı İşlemine tabi tutulmak amacıyla yakıt biyoetanolü tesislerinde satılarak tasfiye edilmeleri,

Yakıt biyoetanolü tesislerinde satılarak tasfiye edilmeleri hukuki veya fiili bazı şartlar açısından mümkün olmayan veya bu suretle satışın ekonomik açıdan uygun görülmediği hallerde ilgili mevzuatları çerçevesinde işlem yapılmasının uygun olacağı,

belirtilmiştir.

Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumunun yurt içine satışını yasakladığı tütün ve tütün mamullerinin yeniden ihraç amaçlı satışı, özellikle raf ömürlerinin de kısa olması nedeniyle bugüne kadar mümkün olmamıştır. Depo ve ambarlarda da ciddi yer işgal eden bu ürünlerin tasfiyesi, bugüne kadar ancak imha yöntemiyle mümkün olabilmiştir.

Alkollü içkilerin tasfiyesinde ise aşağıda belirtilen zorluklarla karşılaşılmaktadır:

1- Kaçak eşya olarak veya diğer yollarla ambarlara alınan alkollü içkilerin, tarım il müdürlüklerinden analizleri istenilmiş, ancak bazı tarım il müdürlüklerinde kontrol laboratuarlarının bulunmadığı belirtildiğinden analiz yapılamamış, bazı ürünlerin ise üretim ve ithal izni bulunmadığından, 5179 sayılı Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanuna göre piyasada satışlarının mümkün olmadığı bildirilmiştir.

2- Analiz sonucu olumlu olduğu tespit edilen alkollü içkiler, Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumunun getirmiş olduğu kurallar çerçevesinde yeniden ihraç amaçlı satışa sunulmasına rağmen, üzerlerindeki vergi yüklerinin yüksekliği sebebiyle alıcı çıkmamıştır. Bu içkilerden ithalat izni bulunanlar için Türkiye'deki ithalatçılarına satışı önerilmiş ise de kabul görmemiştir. Bu süreçte, ekspertiz talep edilecek ürünlerin en çok bekleme süreleri içinde kalıp kalmadığı hususlarının belirlenmesinin imkansız olduğu görülmüştür.

Diğer taraftan, bir çok durumda kaçak zannıyla el konulan veya diğer şekilde tasfıyelik hale gelen alkollü içkilerin depolara teslim alınmasında, yakalandıkları yer, adet ve çeşitleri itibarıyla gruplandırma yapılarak, standartlaştırma imkanı bulunamadığından, belirlenen kriterlere göre analizlerin yapılması da mümkün olmamaktadır.

Analizi mümkün olan durumlarda ise içkilerin şişelerle ambalajlanması ve analizlerin parti veya gruptaki birkaç şişe açılarak, diğer şişelerin ise dış görünüm incelenmek suretiyle yapılması ve pek çok durumda da bu parti veya. grubun üretimi hakkında kesin ve güvenilir bilgiler olmayışı, kamu sağlığı açısından risk teşkil etmektedir.

3- İçkilerin güvenliği amacıyla yapılan analizlerde ciddi sıkıntılar yaşanması ve özellikle anılan Kurumun ve Gelir İdaresi Başkanlığının getirdiği kurallar nedeniyle alkollü içkilerin perakende satışı da yapılamamaktadır.

4- Analiz raporu olumsuz olan alkollü içkilerin, alkolünden istifade etmek için anılan Kurumun bildirdiği Tarımsal Kimya Teknoloji San. ve Tic. A.Ş.'ne satış önerilmiştir. Anılan Şirket, cins bazında votka, cin, rakı ve viskilerin alkol derecesi % 35 ve üzeri olanları litrede 0,5 cent üzerinden satın alacağını belirtmesi üzerine, 12.000 litre kaplara boşaltılmak suretiyle teslim edilmiştir. Ancak, elde edilen bu gelir, eşyanın nakliye, yükleme, boşaltma ve sair maliyetini

karşılamadığından, bu Şirkete verilmesinden vazgeçilerek imha suretiyle tasfiye yolu seçilmiştir,

5- Bugüne kadarki uygulamalarda, kaçak zannıyla el konulan alkollü içkilerle ilgili olarak, hem Müsteşarlığımız birimlerinde hem de diğer mücadeleci birimlerde ciddi depolama ve muhafaza sorunları ile karşılaşılmıştır. Depo ve ambarlarda uzun süre yer işgal eden bu ürünlerin çok büyük bir kısmı en sonunda, imha edilmektedir.

Yukarıda yapılan açıklamalardan da anlaşılacağı üzere, Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu ve Gelir İdaresi Başkanlığınca getirilen düzenlemeler karşısında, tütün, tütün mamulleri ve alkollü içkilerin imha yoluyla tasfiyesi dışında başka yolla tasfiye imkanı kalmamıştır. Bu nedenle, 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre tasfiyelik hale gelen tütün, tütün mamulleri ve alkollü İçkilerle ilgili tasfiye hizmetlerinin hızlandırılması bakımından;

1- Depo ve ambarlarda da ciddi yer İşgal eden tütün ve tütün mamullerinin raf ömürlerinin kısa olması ve bugüne kadar da satılarak tasfiye edilememesi nedeniyle, azami 9 ay olan raf ömürlerini dolduranların İmha edilmesinin,

2- Alkollü içkilerin güvenilirliği amacıyla yapılan analizlerde hem teknik açıdan hem de fiilen zorluklar yaşanması, her birimin ayrı ayrı analizinin ekonomik olmaması ve bu durumun kamu sağlığı açısından da risk teşkil etmesi, ayrıca hem Müsteşarlığımız birimlerinde hem de kaçakçılıkla mücadeleci diğer birimlerde ciddi depolama ve muhafaza sorunları yaşanması sebebiyle tasfiyelik hale gelen alkollü içkilerden;

a) Günün ekonomik koşullarına göre miktarı Tasfiye İşleri Döner Sermaye İşletmeleri Genel Müdürlüğü tarafından belirlenen büyük parti veya grup ve analiz sonuçları olumlu olanlardan; Türkiye'de üretimi yapılanların yurt içi üreticilerine, ithal izni bulunanların ise yetkili ithalatçılarına, "ürünlerin tüketicilere güvenli bir şekilde sunulacağına dair yazılı bir taahhüt" alınarak uyuşulacak bedelle satılması, bunun mümkün olmaması halinde ise yeniden ihraç amaçlı satışa çıkarılmadan imha edilmesinin,

b) Ülkeye ithal izni bulunmayanlar dahil olmak üzere, (a) bendi haricinde kalan alkollü içkilerin ise herhangi bir analize tabi tutulmadan ve yeniden ihraç amaçlı satışa çıkarılmadan doğrudan imha edilmesinin,

3- Tasfiye Tüzüğünün 23-25 inci maddelerine göre yapılacak imha işlemlerinde, imha komisyonlarının oluşturulması ve imhanın yapılması işlemlerinin tasfiye işletme şube müdürlüklerinin bulunduğu illerde tasfiye işletme şube müdürlüklerince, bulunmadığı illerde ise ilgili gümrük müdürlüklerince yürütülmesinin,

uygun olacağı düşünülmektedir.

Uygulamanın yukarıda belirtildiği şekilde yapılmasını takdir ve tensiplerine arz ederim.

M. Emin ZARARSIZ Müsteşar

OLUR

18.07.2008

Hayati YAZICI Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Tasfiye İşleri Döner Sermaye İşletmeleri Genel Müdürlüğü İçin Tıklayınız.

Mevzuatlara Dönmek İçin Tıklayınız.